

OHJEISTUS KAUNEUSHOITOLAN PERUSTAMISELLE JA HYGIEENISILLE TOIMINTATAVOILLE

Terveydensuojelulain 13 §:n mukainen ilmoitusvelvollisuus

Toiminnanharjoittajan on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista kirjallinen ilmoitus kunnan terveydensuojeluviranomaiselle. Ilmoitus koskee solariumliikkeen, tatuointiliikkeen ja kauneushoitolan sekä muun huoneiston, jossa harjoitetaan ihonkäsittelyä, käyttöönottoa. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia toimintoja riippumatta siitä, onko toiminta kodin yhteydessä tai omissa toimitiloissa. Jos samassa kauneushoitolassa toimii useampi itsenäinen terveydensuojelulain nojalla ilmoitusvelvollinen toimija, tulee jokaisen heistä tehdä oma ilmoitus. Ilmoitus on tehtävä myös toiminnan olennaisesta muuttamisesta.

Ihonkäsittelyllä tarkoitetaan tässä ihoa rikkovia toimintoja kuten esim. lävistys, kuppaus, tatuointi ja akupunktio. Ihonkäsittelyksi ei katsota sellaista toimintaa, jossa pääasiallisena tarkoituksena on käsitellä ihon alapuolisia kudoksia esim. hieronta, imukuppihieronta, vyöhyketerapia, kuivakuppaus ja Hypoxi-hoito.

Ripsistudiot ja kynsistudiot menevät kauneushoitoloiden alle, myös kampaamotiloissa tehtävä kauneushoitolatoiminta on ilmoitusvelvollista (hygieniariski).

Kauneushoitolatoimintaa ovat esim. meikkaus, kulmien ja ripsien värjäys, ripsien pidennykset ja erilaiset kauneushoitoloissa annettavat injektiot ja miesten ”amerikkalainen” parranajo. Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymä on tehnyt linjauksen, jonka mukaan kampaamot, jotka tekevät ainoastaan ripsien ja kulmien värjäyksiä alle 5 krt/kk eivät ole ilmoitusvelvollisia ja näin ollen eivät kuulu valvonnan piiriin.

Terveydenhuollon yksikössä annettava jalkahoito/akupunktio ei ole terveydensuojelulain nojalla ilmoitusvelvollista toimintaa. Muutoin kuin terveydenhuollon yksikössä annettu jalkahoito katsotaan kauneushoidoksi eli terveydensuojelulain mukaan ilmoitusvelvolliseksi toiminnaksi. Sama koskee myös akupunktiota, kun on kyse ns. vaihtoehtohoidoista.

Koruliikkeessä korvanlehtien lävistäminen ns. ”ampumalla” ei ole ilmoitusvelvollista toimintaa.

Ilmoituslomake löytyy <https://paijat-sote.fi/ymparistoterveys-ja-elainlaakari/ymparistoterveydenhuollon-hakemukset-ja-luvat/>, päälomake (TsL 13§) sekä liite 2. Ilmoituksen voi tehdä myös Ilppa-palvelun kautta.

Toiminnanharjoittajan omavalvontavelvollisuus

Omavalvonta koskee kaikkia TsL:n mukaisia toimijoita (ei pelkästään kauneushoitoalaa). Toimijan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä. Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy.

Omavalvontasuunnitelman ei tarvitse olla kirjallinen, mutta toiminnanharjoittajan on tarvittaessa esitettävä, miten toimintaan vaikuttavat riskit on tunnistettu, miten niiden vakavuus on arvioitu ja mitä riskien hallintakeinoja toiminnanharjoittaja ja työntekijät ovat ottaneet käyttöön.

Omavalvontasuunnitelmassa määritellään mm. hoitojen aseptiikka, välinehuolto, käytettävät aineet ja vaikutusajat, lisäksi tilojen siivousta koskevat aineet, aikataulut, välineet ja menetelmät.

Käsien, työvaatteiden ja pintojen puhtaus

Kädet pestään huolellisesti nestemäisellä saippualla ja kuivataan kertakäyttöisellä paperilla. Hoidot tehdään desinfioiduilla käsillä, kynnet pidetään lyhyinä ja korut poistetaan. Aina kun kosketaan verta, eritteitä tai asiakkaan limakalvoja on käytettävä tehdaspuhtaita suojakäsineitä. Suojakäsineet puetaan puhtaisiin, desinfiotuihin käsiin, ja käsineet ovat toimenpidekohtaiset. Toimenpiteissä, joissa iho tai limakalvo läpäistään, käytetään steriilejä suojakäsineitä. Asiakkaan iho desinfioidaan ennen ihoa rikkoavaa toimenpidettä.

Työasun tulee olla helposti pestävää, sileäpintaista, likaa hylkivää materiaalia. Työvaatteet pidetään puhtaina ja suojataan tarvittaessa.

Jotta työskentelypinnat on helppo pitää puhtaina, ei niillä pidä säilyttää ylimääräistä tavaraa. Välineet ja tarvikkeet tulee säilyttää pölyltä ja lialta suojattuna (kaapit, laatikot). Toimenpidetilan pinnat siivotaan mekaanisesti ja siivouksessa edetään järjestelmällisesti alkaen puhtaimmista pinnoista likaisiin pintoihin päin. Pinnat, jotka voivat olla kosketuksissa läpäistävään ihoon, käsitellään lisäksi desinfiointiaineilla. On tärkeää, että erityisesti toimenpiteissä, joissa iho läpäistään, käsiteltävään ihoalueeseen kosketuksissa olevat pinnat pyyhitään jokaisen asiakkaan jälkeen.

Jalkahoitotuolin puhdistuksessa hoitojen välillä tulee huomioida mahdollisten tarttuvien tautien leviämisen ehkäiseminen (pintojen suojaus, desinfiointi, puhtaat siivousvälineet).

Siivousvälineiden on oltava puhtaita. Siivouspyyhkeet ja vastaavat välineet pestään käytön jälkeen pesukoneessa.

Tartuntojen torjunta, välineiden huolto

Ihonkäsittelyssä tartuntariski muodostuu mm. ihon läpäisystä (kauneushoitolassa neulan pisto, tatuointi, lävistykset, kuppaukset), rikkinäisestä ihosta, asiakkaiden tarttuvista taudeista, asiakkaan infektiotilasta sekä limakalvoilta (silmät, nenä ja suu ovat tartunta-alttiita). Tartuntojen torjunnan lähtökohtana on huolehtia, että hoitovälineet ja hoitoympäristö eivät aiheuta tartuntariskiä.

Välineet puhdistetaan, desinfioidaan ja tarvittaessa steriloidaan huolellisesti jokaisen asiakkaan jälkeen. Välineet puhdistetaan ensin mekaanisesti ja sen jälkeen ne desinfioidaan ja/tai steriloidaan käyttötarkoituksen mukaisesti.

Mikäli väline ei ole suorassa kosketuksessa asiakkaaseen, riittää pelkkä pesu tavallisella pesuaineella.

Välineet ja pinnat, jotka ovat kosketuksissa asiakkaaseen, on desinfioitava. Desinfiointikohteita ovat mm. asiakkaan hoidettava ihoalue silloin, kun iho läpäistään, hoitajan kädet, hoitotilan tasot ja kosketuspinnat, eritteillä kontaminoituneet pinnat sekä hoidossa käytettävät välineet.

Välineiden, jotka läpisevät ihon tai limakalvon tai ovat suoraan tai välillisesti kosketuksissa rikkoontuneen ihon kanssa on oltava steriilejä. Steriilit välineet säilytetään sterilointipusseissa tai -pakkauksissa omissa varastoissaan/kaapeissaan.

Kaapit pidetään puhtaina ja pakkauksia käsitellään desinfioiduin käsin. Steriloidut pakkaukset merkitään viimeisellä käyttöpäivällä. Steriloidut tarvikkeet ovat steriilejä esim. kaksinkertaisessa sterilointisuojakääreessä 1 kuukauden, kuumasaumatuissa sterilointikalvopakkausissa 1 vuoden, sterilointilaatikossa 1–6 kuukautta.

Tavallisimpia pienimuotoiseen käyttöön soveltuvia välineiden sterilointitapoja ovat esim. autoklaavissa höyrysterilointi tai kuumailmasterilointi. Vastuu siitä, että sterilointilaitte toimii oikein ja sitä myös käytetään ohjeiden mukaisesti, on toiminnanharjoittajalla. Sterilointitulos varmistetaan jokaisen sterilointikerran yhteydessä.

Vaihtoehtoisesti voi käyttää kertakäyttöisiä steriilejä välineitä, jotka säilyvät valmistajan ohjeen mukaisesti säilytettynä merkittyyn päiväykseen saakka.

Talous- ja käyttövesi

Vesilaitos vastaa toimittamastaan verkostoveden laadusta. Kiinteistön veden laadusta ja kiinteistön putkistojen kunnosta vastaa kiinteistön omistaja. Mikäli toiminnassa käytössä oleva talousvesi otetaan omasta kaivosta, tulee vedenlaatu selvittää tutkimuksella ja varmistua, että vesi täyttää sille vaaditut laatuvaatimukset- ja suositukset.

Vettä ei tule käyttää, jos siinä havaitaan poikkeavaa hajua, makua tai väriä tai veden epäillään aiheuttavan oireita.

Muistilista tilavaatimuksille

- Lattiapinta-alaa tulee olla työpaikkaa kohden 7 m² (kosmetologit), 4 m²/solariumlaite.
- Huoneistossa tulee olla vähintään koneellinen ilmanpoisto ja raitisilmaventtiilit.
- Sisäänkäynnin yhteydessä tulee olla tuulikaappi tai lämmöneristävyydeltään sitä vastaava ovi- tai ilmaverho.
- Valaistuksen tulee olla riittävä. Ikkunapinta-alan tulee olla vähintään 1/10 lattiapinta-alasta.
- Seinien, lattian ja kalusteiden tulee olla helposti puhdistettavia.
- Hoitotuolin välittömässä läheisyydessä tulee olla asianmukaisesti varustettu käsienpesupaikka.
- Lavuaari ja kuivausmahdollisuudet välineiden pesua ja puhdistusta varten.
- Jalkahoitovälineet tulee puhdistaa erillään muista työvälineistä. Jalkahoitovedet kaadetaan erilliseen kaatoaltaaseen tai wc-istuimeen.
- Työntekijöille tulee varata omat pukukaapit ja tarpeen mukaiset taukotilat.
- WC:n yhteydessä tulee olla vesipiste, jota käytetään ainoastaan käsienpesuun WC-käynnin yhteydessä.
- Siivouskomero, jossa on vesipiste kaatoaltaalla, kuivauspatteri, harjateline, ilmanpoisto, hyllyjä käytettäville aineille.
- Tarvikkeiden säilytys- ja varastointitiloja tulee olla riittävästi (puhtaille ja likaisille välineille ja liinavaatteille).
- Pyykinpesua varten tulee olla asianmukaiset tilat, joissa tekstiilit pestään ja kuivataan koneellisesti erillään muusta toiminnasta.
- Odotustilat täytyy voida erottaa hoitotiloista esim. verholla.
- Akryylikynsien laittopisteessä tulee olla erillinen paikallispoisto.

Nimi: OHJEISTUS KAUNEUSHOITOLAN
PERUSTAMISELLE JA HYGIEENISILLE
TOIMINTATAVOILLE
Versio: 1
Yksilöllinen tunniste: DOC-7052-13819-fi
Laatija: Hakkala, Kirsi
Hyväksyjä: Silja Mäkelä, 26.10.2021 14:31
Voimassaoloaika: 26.10.2022

Yhteystiedot

ympäristöterveyskeskus
Suvi Ovaskainen
terveydensuojeluinsinööri
suvi.ovaskainen@phhyky.fi
puh. 044 729 7786